

Klimatkontrakt 2030

Mellan Uppsala kommun och myndigheterna
Energimyndigheten, Vinnova, Formas, Tillväxtverket,
Trafikverket, Naturvårdsverket samt Viable Cities.

VERSION 2025–2026

Innehåll

1.	Klimatkontrakt 2030	3
2.	Syftet med Klimatkontrakt 2030	4
3.	Gemensamt åtagande och partnerskap	5
3.1.	Governance – fortsatt utveckling av styrning, ledning och policy	5
3.2.	Klimatanalys och klimatberäkningar som grund för strategisk klimatstyrning	6
3.3.	Finansiering av insatser och utveckling av nya finansieringsmodeller	6
4.	Parter	6
5.	Kommunens åtaganden	6
5.1.	Klimatmål 2030	7
5.2.	Klimatfärdplan 2030	8
5.3.	Klimatinvesteringsplan 2030	9
5.4.	Åtaganden med andra kommuner inom Klimatneutrala städer 2030	10
6.	Myndigheternas gemensamma åtaganden	12
6.1.	Policyutveckling för accelererad lokal omställning	12
6.2.	Samordnande insatser kring finansiering	12
6.3.	Verka för svenskt deltagande i europeiska initiativ	13
7.	Viable Cities åtagande	13
7.1.	Mobilisering och lärande för snabbare klimatomställning	13
7.2.	Förstärkt samordning förett ständigt vassare Klimatkontrakt 2030	14
7.3.	Medverka till gränslös kraftsamling för klimatet – inom EU och utanför	15
7.4.	Stöd till förändringskommunikation för snabbare klimatomställning	15
	Klimatkontrakt 2030	17
	Bilaga 1 – Länkar till dokument	18
	Bilaga 2 – Omställningskartan	19

1. Klimatkontrakt 2030

Klimatfrågan är vår tids största utmaning, med effekter på både lokal och global nivå. Dess genomgripande inverkan på vårt samhälle hotar livsvillkor och livskvalitet för nuvarande och framtida generationer. Den kräver att vi rustar våra samhällen för att såväl hantera effekterna av som motverka klimatförändringarna. Detta förutsätter i sin tur att vi utvecklar nya sätt att arbeta och samarbeta på som går över olika delar och mellan olika nivåer av samhället.

Missionen Klimatneutrala städer 2030 med ett gott liv för alla inom planetens gränser innebär att städer ska nå noll nettoutsläpp av växthusgaser med bibehållen eller ökad livskvalitet för invånarna. För att uppfylla detta behöver alla aktörer i samhället minska sin klimatpåverkan. Det förutsätter i sin tur arbete för rättvis omställning och medborgarnas deltagande, liksom för att stärka det svenska näringslivets konkurrenskraft genom klimatomställningen.

Arbetet med missionen är en del av ett större globalt åtagande. Det ligger i linje med genomförandet av de globala hållbarhetsmålen i FN:s Agenda 2030, som också utgör en central utgångspunkt för många svenska städernas klimat- och hållbarhetsarbete. Agenda 2030 kan ses som en genomförandeplan för Parisavtalet, vars kärna är åtaganden för klimatomställning.

Missionen är också i linje med nationella och europeiska mål. Den stödjer Sveriges miljömål och det klimatpolitiska ramverket med målet om att nå nettonollutsläpp av växthusgaser senast 2045, liksom EU:s målsättning om klimatneutralitet senast 2050 och EU:s mission om 100 klimatneutrala och smarta städer till 2030.

De svenska städer som deltar i detta arbete gör det inte ensamma. De är del av en växande global rörelse där städer i hela Europa och världen mobiliserar för att gemensamt accelerera klimatomställningen.

Klimatkontrakt 2030 är vårt gemensamma verktyg för att uppnå denna mission. Det är ett långsiktigt partnerskap mellan kommuner och staten. Svenska kommuner och samhällen mobiliserar i partnerskap på alla nivåer för snabbare omställning till klimatneutralitet och hållbarhet i Sverige, Europa och världen.

Parterna i Klimatkontrakt 2030 åtar sig att vara föregångare för en bredare och rättvis omställning genom att utveckla en mer ändamålsenlig samhällsstyrning med samverkan mellan aktörer på olika nivåer och i olika samhällssektorer. Gemensamt åstadkommer signerade parter därmed en mobilisering från lokal till internationell nivå och ett systemskifte i riktning mot helhetstänkande och mer nätverksbaserad styrning och ledning.

I arbetet med Klimatkontrakt 2030 version 2025/26 deltar 48 kommuner – en kraftig ökning från de 23 som signerade kontraktet förra året. Bland dessa finns 10 nya pionjärstäder och 15 tvillingar som del av processen. Tillsammans driver vi en bredare och mer kraftfull mobilisering för klimatneutralitet. I syfte att förstärka sättet som vi tar tillvara kraften i att agera som många, innehåller också version 2025/26 gemensamma åtaganden mellan kommuner. Dessa åtaganden kompletterar det övergripande åtagande som alla signatärer av kontraktet i likhet med tidigare år gör.

2. Syftet med Klimatkontrakt 2030

Syftet med Klimatkontrakt 2030 är att påskynda städernas klimatomställning enligt Agenda 2030 och den uppsatta missionen, samtidigt som det förbättrar livskvaliteten för städernas invånare och stärker Sveriges konkurrenskraft inom klimatområdet. Att skriva under Klimatkontraktet innebär att anta en högre ambition för hållbar stadsutveckling än vad det nationella klimatpolitiska ramverket anger. Denna höga ambition förverkligas genom årliga steg för att främja hållbar stadsutveckling med fokus på rättvis klimatomställning, motståndskraft och social hållbarhet, för att skapa ett gott liv för alla inom planetens gränser.

Arbetet med klimatneutrala och hållbara städer 2030 innebär att signerande parter tillsammans samlar många krafter i samhället för att påskynda omställningen. Processen för Klimatkontrakt 2030 är en katalysator för nya samarbeten mellan kommuner och myndigheter, och stärker förutsättningarna för samverkan med näringsliv, akademi, forskningsinstitut, civilsamhällets organisationer samt invånare. Den binder samman olika nivåer inom samhällssystemet genom samverkan och partnerskap från lokal till global nivå.

Klimatkontrakt 2030 integreras i kommunernas och myndigheternas ordinarie arbete. Det fungerar som samlande dokument och process för städers mål, strategier, färdplaner och finansiering, samt identifierar gap i omställningen till klimatneutrala och hållbara städer med livskvalitet i fokus. Klimatkontraktet kan användas i olika sammanhang såsom:

- Överenskommelser med lokala aktörer, exempelvis i lokala klimatkontrakt.
- Dialoger med andra kommuner och på regional nivå; i regionala utvecklingsstrategier (RUS) och regionala tillväxtmedel.
- Underlag för kommunala initiativ med nationell finansiering från Formas, Energimyndigheten, Vinnova, Tillväxtverket, Trafikverket och Naturvårdsverket.
- Europeisk finansiering från Horizon Europe, ERUF, European Urban Initiative, URBACT med flera.
- Kommunens internationella kontakter och strategi i samverkan med näringsliv, akademi och civilsamhälle.

Sammantaget ger Klimatkontrakt 2030 Sverige och svenska städer goda förutsättningar att vara internationella föregångare i städers klimatomställning.

3. Gemensamt åtagande och partnerskap

Klimatkontrakt 2030 vilar på ett gemensamt åtagande och partnerskap mellan kommuner, myndigheter och Viable Cities, med målet att nå klimatneutrala och hållbara städer senast 2030. Detta innebär att alla parter aktivt bidrar till att utveckla och pröva nya sätt att styra, leda och samverka – med aktörer på alla nivåer i samhället.

Att tillsammans lära och innovera, samt hitta nya former för att göra, dela och skala, är en grundläggande princip för allt arbete i programmet. Det stärker också parternas roll som motorer och innovationsnav för omställningen. Viktiga forum för detta är mötesplatser och initiativ som Transition Lab Forum, Klimatfrukostar och Glo och sno. Alla signerande aktörer åtar sig därför att bidra och samskapa på dessa.

Som en del av det gemensamma åtagandet har parterna identifierat tre centrala utvecklingsprocesser. Dessa processer är gemensamma för samtliga signerande parter och uttrycks gemensamt här i kontraktets inledning, för att sedan konkretiseras i varje parts eget arbete och förstärkas genom de nya gemensamma åtagandena mellan kommunerna i syfte att tydliggöra lokala prioriteringar, ansvar och genomförandekraft.

3.1. Governance – fortsatt utveckling av styrning, ledning och policy

Inom denna process åtar sig parterna att utveckla och förstärka kopplingen till aktörernas ordinarie verksamhets- och budgetprocesser, samt att integrera strategier och processer för digitalisering, social hållbarhet och klimatanpassning med omställningsarbetet. En central del är att analysera och verka för att hindrande regleringar och styrmodeller åtgärdas, samt att möjligheter till policy som kan accelerera omställningsarbetet utvecklas. För att klimatomställningen ska vara hållbar ur ett bredare perspektiv eftersträvar parterna insatser som skapar såväl miljömässig, social som ekonomisk nytta samt bidrar till en ökad robusthet och motståndskraft i samhället. Eftersom allas medverkan behövs för att uppfylla missionen är arbetet med den lokala omställningsarenan centralt för gemensam utveckling och lärande.

3.2. Klimatanalys och klimatberäkningar som grund för strategisk klimatstyrning

Inom denna process åtar sig parterna att utveckla tillgången på och insamling av data samt strukturer, metoder och kompetens för klimatanalyser och klimatberäkningar. Detta innefattar identifiering av good practice för klimatberäkningar till grund för styrning och ledning av klimatomställningsarbetet.

3.3. Finansiering av insatser och utveckling av nya finansieringsmodeller

Inom denna process åtar sig parterna att utveckla strukturerna för finansiering av omställningen till klimatneutrala och hållbara städer. Detta innefattar utveckling av klimatinvesteringsplaner för den lokala omställningen, inklusive former för hur olika finansieringskällor från offentliga aktörer på olika förvaltningsnivåer, privata aktörer i näringsliv och civilsamhälle samt europeiska initiativ kan kombineras för att påskynda nödvändiga investeringar. Frågan om hållbar offentlig upphandling för lokal omställning är central och inkluderad i detta.

4. Parter

Parter i Klimatkontrakt 2030 är:

- Uppsala kommun.
- Myndigheterna: Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande (Formas), Naturvårdsverket, Statens Energimyndighet (Energimyndigheten), Tillväxtverket, Trafikverket och Verket för innovationssystem (Vinnova).
- Strategiska innovationsprogrammet Viable Cities.

5. Kommunens åtaganden

Uppsala kommun har målsättningen att vara världsledande i miljö- och klimatomställningen samt att förbättra beredskapen för effekterna av ett förändrat klimat. Genom att samarbeta med andra städer och nationella myndigheter kan Uppsala dela erfarenheter, lära av andra och hitta effektiva lösningar för att accelerera klimatomställningen. Därför väljer Uppsala kommun att ingå i partnerskapet Klimatneutrala städer 2030.

5.1. Klimatmål 2030

FN:s 17 globala hållbarhetsmål och Agenda 2030 lägger fast kursen för Uppsalas arbete för ett gott liv i ett hållbart samhälle och en modern kommun.

Uppsalas klimatmål är ett klimatneutralt Uppsala 2030 för ett klimatpositivt Uppsala senast år 2050. Målet innebär att Uppsala ska vara en klimatneutral välfärdskommun och en regional, nationell och internationell nod för klimatomställning.

Klimatneutralitet innebär att nettoutsläppen ska vara noll och klimatpositivitet innebär att de negativa utsläppen ska överstiga de kvarvarande utsläppen. I målet för klimatpositivitet ingår även klimatpåverkan från konsumtion. Uppsala ska även vara klimatanpassat senast 2040.

Målen i Agenda 2030 och den övergripande principen Ingen ska lämnas utanför är integrerade i kommunfullmäktiges fyra fokusmål som styr den kommunala verksamheten. Det innebär att omställningsarbetet ska balansera alla tre hållbarhetsdimensioner. Till exempel bidrar flera klimatåtgärder, som att skapa fler gröna ytor och förbättrad cykelinfrastruktur, till en bättre folkhälsa både fysiskt och psykiskt.

För att minska utsläppen i linje med Parisavtalet kan Uppsala endast släppa ut en begränsad mängd växthusgaser fram till år 2100. Det totala utsläppsutrymmet 2021–2100 för kommungeografin är ca 7000 kiloton CO₂e, beräknat på en genomsnittlig minskningstakt på 12 procent per år från år 2020. Utsläppsutrymmet får inte överskridas. Om utsläppen är för höga ett år måste utsläppsminskningen kompenseras genom att vara större följande år.

De största utsläppsområdena i Uppsala är transporter, energi, resande, jord- och skogsbruk och klimatpåverkan från bygg- och anläggningsprojekt.

Uppsalas mål är att alla resor och transporter i Uppsala kommun ska ske med hållbara färdmedel 2050 samt att Uppsala kommun ska ha en mobilitet och ett trafiksystem som är resurseffektivt och ger en hög närhet till hälsosamma livsmiljöer för boende, besökare och verksamma. Planerade åtgärder för att minska utsläppen från transporter syftar till att främja gång, cykling och kollektivtrafik både genom att förbättra befintlig infrastruktur och integrera frågan i den långsiktiga stadsplaneringen.

För att nå klimatneutralitet 2030 är fossilfri energianvändning samt fossilfria transporter och arbetsmaskiner en förutsättning med fortsatt elektrifiering som nyckelinsats. Energieffektivisering är en viktig åtgärd för att minska mängden använd energi, vilket minskar både klimatpåverkan och motverkar kapacitetsbristen som råder i Uppsalas elnät. Som en del i detta behöver Uppsala kommun som föregångare bidra med att årligen minska sin direkta energianvändning genom energieffektivisering och effekt-effektivisering.

De konsumtionsbaserade utsläppen är stora och utmanande att minska. Genom att göra det lätt att göra rätt kan kommunen underlätta för Uppsalas invånare och verksamma att göra mer hållbara val som minskar deras klimatpåverkan. I det växande Uppsala arbetar kommunen med att säkerställa klimatneutrala bygg- och anläggningsprojekt 2030. Det sker bland annat genom att bättre nyttja befintliga fastigheter och lokaler, använda återbrukat material när så är möjligt samt ställa höga klimatkrav i markanvisningstävlingar vid nybyggnation.

5.2. Klimatfärdplan 2030

Uppsala kommun har som mål att uppnå klimatneutralitet senast år 2030. För att klara det prioriteras systemförändrande insatser inom transport, byggnation, energiförsörjning och konsumtion. Arbetet bedrivs i nära samverkan med aktörer på lokal, regional, nationell och internationell nivå – där kommunen intar en ledande roll i att möjliggöra omställningen.

De strategiska prioriteringarna omfattar vetenskapsbaserade klimatmål, ansvarsfördelning inom kommunkoncernen, mobilisering av invånare och näringsliv samt utveckling av samverkansplattformar. I Uppsala kommuns klimatbudget samlas prioriterade åtgärder för att nå målen om en klimatneutral kommun 2030 och att bli klimatpositiva senast 2050.

Bland de prioriterade insatserna återfinns satsningar på hållbart resande, där Uppsala utvecklar cykelinfrastruktur och mobilitetshubbar samt genomför stora investeringar i kapacitetsstark kollektivtrafik. Kommunen arbetar även med elektrifiering av transportflottan och utbyggnad av laddinfrastruktur, samt trafikregleringar för att minska genomfartstrafik i stadskärnan.

Inom bygg- och anläggningssektorn utvecklas klimatpositiva stadsdelar som Rosendal och Ulleråker, där krav på koldioxidinlagring och fossilfri livsstil ställs i markanvisningar. Ett gemensamt metodstöd för klimatkrav i byggprojekt har tagits fram inom Uppsala klimatprotokoll och används i kommunens upphandlingar. Återbruk av byggmaterial främjas genom projekt som ERUF-projektet Uppsidan och CCRI.

Energiförsörjningen är ett avgörande område i Uppsalas klimatomställning. Kommunen arbetar systematiskt med att minska energianvändningen i det egna fastighetsbeståndet genom energieffektivisering samtidigt som installationen av solceller på kommunala byggnader intensifieras. Genom att avlasta elnätet och minska beroendet av fossil energi skapas utrymme för elektrifiering av transporter och verksamheter. Parallellt pågår insatser för att minska plastinnehållet i restavfallet, vilket i sin tur reducerar utsläppen från fjärrvärmeproduktionen. Dessa åtgärder är en del av en bredare strategi för att ställa om till en hållbar och robust energiförsörjning, där lokal produktion, resurseffektivitet och klimatnytta går hand i hand.

Kommunen arbetar även med att minska klimatpåverkan från offentliga måltider, med målet att nå högst 1,25 kg CO₂e per kilo inköpt livsmedel till 2030. Detta sker genom klimatsmarta menyer, minskat matsvinn och samverkan med lokala producenter för att främja en hållbar livsmedelsförsörjning.

Styrning av klimatarbetet sker genom Uppsala kommuns klimatbudget, miljö- och klimatprogram samt indikatorbaserad uppföljning. Utsläpp mäts enligt GHG-protokollet och rapporteras via internationella plattformar, såsom CDP ICLEI. Uppsala är en aktiv part i nätverk som Viable Cities, EuroCities och Uppsala klimatprotokoll. Uppsala klimatprotokoll är ett lokalt nätverk där ett 50-tal aktörer samverkar för att minska utsläpp i linje med Parisavtalet.

För att ytterligare förankra klimatarbetet i hela samhället utvecklar Uppsala nya former för medborgardialog och delaktighet. Genom exempelvis initiativet Min hållbarhetsidé får kommunens medborgare föreslå olika praktiska lösningar för att bidra till hållbar utveckling i kommunen. De utvalda idéerna genomförs gärna i samarbete med medborgaren. Kommunen arbetar också aktivt med att minska klyftor och säkerställa att omställningen sker rättvist – där alla, oavsett bakgrund, ges möjlighet att delta i och dra nytta av det nya klimatsmarta samhället. Den gröna omställningen ses inte enbart som en teknisk utmaning, utan som en möjlighet att skapa ett mer jämlikt, resilient och livskraftigt Uppsala – där framtidens stad formas i samspel mellan människor, natur och innovation.

5.3. Klimatinvesteringsplan 2030

Uppsala kommun utforskar hur kommunens klimatomställningsförmåga kan stärkas genom att integrera kommunens klimatarbete och ekonomiska styrning. Det ekonomiska och affärsmässiga perspektivet på kommunal intern styrning för minskad klimatpåverkan tydliggörs genom utveckling av metoder, modeller och processer. Detta konkretiseras bland annat i arbetet med kommunens klimatbudget, som utvecklats för att säkerställa att Uppsala vidtar åtgärder i tillräcklig takt för att nå klimatmålen. Klimatbudgetprocessen innebär att prioriterade klimatåtgärder för planperioden tas fram och på ett tydligare sätt kan delges ekonomiska medel och kopplas till poster i kommunens budget.

En annan viktig insats i utvecklingsarbetet har varit att ta fram en process för gemensam beredning av kommunkoncernens investeringar som också anger gemensamma prioriteringar. I den riktlinje som tagits fram för processen preciseras viktiga miljö- och klimataspekter som ska beaktas i beredningen av investeringar relaterat till prioriteringsordningen. Bland annat fastslår riktlinjen att en samlad, kvalitativ bedömning ska göras för att säkerställa att investeringar sker i linje med centrala styrande dokument och politiska mål såsom klimatomställning och miljöpåverkan. Fortsättningsvis pågår arbete med att utveckla rutiner kopplade till investeringsberedningsprocessen.

Uppsala kommun undersöker former för samordnade och gemensamma investeringar. Målet är att alla ekonomiska funktioner i hela kommunkoncernen tar en mer aktiv roll i kommunens klimatarbete, men också att säkerställa ett effektivt nyttjande av kommunala resurser och medel. Tydliga processer för klimatinvesteringar bidrar även till att systematisera och synliggöra pågående och nödvändiga satsningar som gör det kommungeografiska området mer attraktivt för externa hållbara investeringar. Exempel på omställningsåtgärder som kan kräva större investeringar är energieffektiviserande åtgärder, utbyggnad av laddinfrastruktur, installation av solceller samt infrastrukturlösningar som främjar en hållbar mobilitet. Därtill finns stora behov av gemensamma investeringar kopplat till insatserna för att säkerställa ett klimatanpassat Uppsala.

Uppsala kommun har ett ramverk för hållbarhetslänkade obligationer som kopplar samman kommunens mål om klimatneutralitet 2030 med kommunens lånefinansiering. Genom att länka samman uppfyllandet av kommunens klimatmål med ekonomiska incitament bedöms ägandeskap för klimatomställningen stärkas i hela kommunkoncernen. Uppsala kommun arbetar också med att stärka sin förmåga att söka fler externa bidrag, något som är nödvändigt för att finansiera Uppsalas klimatomställning.

5.4. Åtaganden med andra kommuner inom Klimatneutrala städer 2030

För att påskynda omställningen till en klimatneutral och hållbar framtid – genom skalning, lärande och kraften av att agera tillsammans – väljer Uppsala att ingå i följande gemensamma åtaganden tillsammans med andra kommuner i satsningen Klimatneutrala städer 2030.

Åtagande 1 – Vi åtar oss att ta nästa steg i att bygga upp/förstärka styrning och ledning som möjliggör systemförändrande klimatomställning och effektivt resursutnyttjande genom att:

- Uppsala kommun fortsätter arbetet med att utveckla och integrera kommunens klimatbudget som syftar till en samlad och effektiv styrning med konkreta åtgärder som är nödvändiga för att ställa om Uppsala till en klimatneutral kommun. Åtgärderna följs upp och uppdateras årligen och berör de mest utsläppintensiva sektorerna inom det geografiska området.
- Uppsala kommun fortsätter arbetet med att samla och tydliggöra kommunens styrning inom miljö- och klimat för att synliggöra synergier och möjliggöra för effektivare gemensamt arbete för att nå klimatmålen.

Åtagande 2 – Vi åtar oss att fördjupa och samordna vårt arbete med datainsamling, klimatanalyser och klimatberäkningar för att stärka vår förmåga att styra och följa upp klimatomställningen – och bidra till en gemensam nationell kapacitet genom att:

- Uppsala kommun fortsätter att utveckla klimatuppföljningen genom att kontinuerligt uppdatera processer och källor för att säkerställa robust och högkvalitativt data. Utveckling av metoder sker i samklang med nationella bestämmelser för god användbarhet. Uppsalas klimatuppföljning ska vara tillförlitlig och transparent.

Åtagande 3 – Vi åtar oss att förstärka vårt arbete med att finansiera klimatomställningen genom att rikta om resurser, bygga gemensamma investeringsportföljer och påverka normer för klimatinvesteringar genom att:

- Uppsala kommun fortsätter arbetet med att lyfta miljö- och klimatperspektivet i investeringsplaneringen och budgetprocessen genom integreringen av kommunens klimatbudget i kommuns främsta styrdokument Mål och budget för att säkra att miljö- och klimatperspektivet genomsyrar hela kommunens verksamhet. För att täcka utökade finansieringsbehov för miljö och klimat införs riktade resurser och kompetens inom externfinansiering.

Uppsala kommer vidare att prioritera följande gemensamma åtaganden:

Åtagande 6 – Vi åtar oss att utveckla upphandling och inköp som strategiska verktyg som driver klimatomställning genom styrning, kravställning och samverkan – lokalt och bortom den egna organisationen.

- Uppsala kommun fortsätter arbetet med att utveckla upphandling som ett strategiskt verktyg för att möjliggöra och driva klimatomställningen. Som en av Fossilfritt Sveriges klimatledare prioriteras utvecklingen av upphandling för att kunna ställa tuffa hållbarhetskrav och tillsammans med marknaden driva utvecklingen mot klimatsmartare produkter och tjänster.

Åtagande 7 – Vi åtar oss att arbeta med kompletterande och kompenserande åtgärder som bidrar till att minska klimatpåverkan, utöver direkta utsläppsminskningar, exempelvis genom att binda kol i marken via förbättrad jordhälsa och förbättrad markanvändning.

- Uppsala kommun arbetar med och verkar för ett ökat användande av naturbaserade lösningar för att bidra till ökad biologisk mångfald och kolinlagring, samt kartlägger på vilka sätt kommunen kan stötta den lokala jord- och skogsbrukssektorns klimatomställning.

6. Myndigheternas gemensamma åtaganden

Genom detta kontrakt åtar sig myndigheterna att samverka sinsemellan och vara en aktiv samtalspartner i det lokala arbetet i de medverkande städerna samt med Viable Cities inom ramen för Klimatkontrakt 2030.

Syftet med myndigheternas åtagande är att bidra till att stärka städernas omställningsförmåga och underlätta implementering och uppskalning av hållbara lösningar som också bidrar till ökad livskvalitet, nu och i framtiden.

Myndigheterna som är parter i Klimatkontrakt 2030 utvecklar löpande samordningen kring sina insatser inom hållbar stadsutveckling och klimatomställning för att skapa bättre framförhållning samt utveckla formerna för dialog med, och samlad information till, städerna.

Åtagandet innebär vidare att utveckla arbetssätt som identifierar synergier och främjar myndigheternas förmåga till kollektivt och kontinuerligt lärande med fokus på lokal och regional hållbar omställning. Det omfattar myndigheternas medverkan i Transition Labs och på andra samverkansarenor som Viable Cities faciliterar.

Myndigheterna avser att genomföra insatser i enlighet med principerna i kapitel 3, och i enlighet med myndigheternas tre gemensamma åtaganden enligt nedan. I detta utvecklingsarbete utgör Rådet för levande städer ett viktigt ramverk och strategiskt forum för en bred myndighetssamverkan, där insatserna på operativ nivå initieras av:

- åtagandena i Klimatkontrakt 2030
- det nationella kunskapsstödet med namnet Svensk modell för hållbar urban utveckling inom ramen för EU:s regionala utvecklingsfond
- andra identifierade områden och regeringsuppdrag.

6.1. Policyutveckling för accelererad lokal omställning

Tillsammans med kommunerna arbetar myndigheterna för att identifiera och bidra till utvecklingen mot mer ändamålsenliga styrmedel för hållbar stadsutveckling och klimatomställning. Syftet är också att öka förståelse och kunskap om befintliga regelverk och hur dessa kan användas för att arbeta för omställning. Arbetet ska fortsätta långsiktigt och bygga på en proaktiv dialog och ömsesidigt lärande.

6.2. Samordnande insatser kring finansiering

Myndigheterna åtar sig att underlätta för kommuner att erhålla finansiellt stöd genom att koordinera insatser, tillhandahålla ändamålsenlig information och

skapa en samlad bild av finansieringsmöjligheter, uppdrag och satsningar som rör klimatneutrala städer. Insatserna inkluderar även att tillsammans utforska behov och utveckla nya typer av insatsformer för städers omställning.

6.3. Verka för svenskt deltagande i europeiska initiativ

Myndigheterna är aktiva deltagare i flera olika europeiska sammanhang kring utvecklingen av hållbara städer och samhällen. Detta inkluderar att bidra till utformningen av utlysningar och aktiviteter inom initiativen, bland annat utifrån dialog med städerna i Klimatkontrakt 2030. Vidare ingår att informera om möjligheter till finansiering och samarbeten på europeisk nivå samt att stödja de städer som ansluter sig till EU:s Cities Mission om 100 klimatneutrala städer 2030 och det europeiska partnerskapet Driving Urban Transition.

7. Viable Cities åtagande

Det strategiska Innovationsprogrammet Viable Cities åtar sig att, tillsammans med ett stort antal aktörer, skapa bättre förutsättningar att radikalt snabba på omställningen till klimatneutrala städer år 2030. Programmets åtagande ligger i linje med Sveriges klimatmål och Parisavtalet.

Programmet strävar efter att vara ledande i att stödja den lokala klimatomställningen på nationell, europeisk och global nivå, med missionen som yttersta syfte och mål.

Det innebär i klartext att programmet tar på sig att – lyhört och framåtblickande – främja gemensamt lärande och gynna konkret handling som gör stor skillnad.

Inom ramen för Viable Cities som strategiskt innovationsprogram prioriteras följande:

7.1. Mobilisering och lärande för snabbare klimatomställning

Viable Cities stärker sin roll som drivande aktör och samlande kraft i ekosystemet kring missionen för lärande, innovation, genomförande och spridning på flera sätt:

- Stöd till kommuner: Viable Cities tillhandahåller kompetensnätverk, processtöd och verktyg som hjälper kommuner och deras omställningsarenor att genomföra och följa upp en portfölj av innovativa åtgärder.
- Gemensamt lärande: Programmet arrangerar årliga mötesplatser för kommuner och aktörer, där de kan dela erfarenheter, bygga relationer och sprida lösningar. Det driver också aktiviteter för att accelerera lärande och implementering inom specifika teman.

- Synliggöra framsteg: Genom att lyfta fram konkreta resultat och verkningsfulla åtgärder stärks både mandat och handlingskraft, och kommuner får stöd i att prioritera åtgärder som gör skillnad.

Klimatförändringarna är globala, och klimatomställningen sker på alla nivåer, från förändrade resvanor i kvarteret till internationellt klimatarbete för hela planeten. För att nå missionen om klimatneutrala städer behöver initiativ och organisationer på alla nivåer med liknande målbild arbeta tillsammans. Viable Cities åtar sig att agera intermediär och öka det ömsesidiga utbytet med och emellan ett stort antal aktörer på nationell, regional och internationell nivå för att förstärka kraften av många.

Klimatförändringarna är en av flera sammankopplade kriser som i högre grad kräver integrerade strategier och lösningar från den lokala till den internationella nivån. Viable Cities åtar sig att stödja och utveckla ett koordinerat arbete och lärande kring klimatneutralitet, klimatanpassning och beredskap.

7.2. Förstärkt samordning för ett ständigt vassare Klimatkontrakt 2030

Viable Cities åtar sig att, genom den samordningsfunktion som är integrerad i programkontoret, hålla samman och driva arbetet med Klimatkontrakt 2030 i nära samverkan med myndigheter, kommuner och andra relevanta aktörer. Ett särskilt fokus framåt ligger på att stödja och facilitera de gemensamma åtagandena mellan städer – ett kraftfullt verktyg för att strukturera, konkretisera och skala upp lösningar i omställningen.

I takt med den ökande mobiliseringen för klimatomställning på lokal, nationell och internationell nivå fungerar Klimatkontrakt 2030 som ett nav för samverkan och systemförändring. Genom samordningsfunktionen ska Viable Cities bidra till skarpare åtaganden, effektiv implementering och ökad uppskalning av insatser som påvisat effekt i att accelerera klimatomställningen.

Viable Cities förstärker arbetet med uppföljning av det lokala omställningsarbetet. Det sker i samverkan med andra aktörer på nationell och regional nivå och med arbetet som sker på europeisk nivå inom EUs mission om klimatneutrala städer (exempelvis NetZeroCities).

Programmet förstärker också arbetet med klimatberäkningar och klimatanalys för att hjälpa städerna att mäta och jämföra utsläpp av växthusgaser samt att få framdrift i processerna för governance. Detta utvecklingsarbete strävar också efter att påvisa multipla nyttor av klimatinsatser samt öka förståelsen av socioekonomiska och beteendemässiga skillnader och möjligheter att agera tillsammans med, och involvera, olika grupper av medborgare. Detta ska möjliggöra en mer kraftfull styrning

av portföljer av åtgärder både hos enskilda städer och i hela mobiliseringen kring missionen.

7.3. Medverka till gränslös kraftsamling för klimatet – inom EU och utanför

Viable Cities är en aktiv medspelare i stödstrukturerna för EU:s mission om klimatneutrala städer 2030 – såväl i plattformen för genomförande av missionen, NetZeroCities, som i CapaCITIES, som syftar till att bygga nationella plattformar likt Viable Cities i fler länder.

Viable Cities verkar också i det europeiska partnerskapet Driving Urban Transitions (DUT) och deltar i diskussionen på EU-nivå om närmare samverkan och synergier med syster-missionen om klimatanpassning (Adaptation to Climate Change), samt med satsningen New European Bauhaus.

Utanför EU driver och verkar Viable Cities för att stärka globala allianser, organisationer och sammanhang för klimatneutrala städer genom insatser kring exempelvis aggregerad köpkraft i städer, systemdemonstratorer och en fond för klimatomställning. Bland mer prioriterade samarbeten kan nämnas UN-Habitat, World Economic Forum, Global Environment Facility, C40 Cities, Global Covenant of Mayors, Urban Transitions Mission, Cities Climate Finance Leadership Alliance, World Resources Institute samt stora konferenser som World Urban Forum, Innovate4Cities och COP. För dessa sammanhang är Viable Cities roll som koordinator för Sveriges medverkan i klimatsamarbetet CHAMP (The Coalition for High Ambition Multilevel Partnerships) central, liksom Viable Cities koordinerande av Team Sweden Smart Cities.

Programmets internationella arbete ska gynna portföljerna av insatser och de lokala omställningsresorna i svenska städer, stärka flernivåstyrning mellan lokal, nationell och internationell nivå samt sprida svenska lärdomar för att bidra till att accelerera klimatomställningen från det lokala till det globala.

7.4. Stöd till förändringskommunikation för snabbare klimatomställning

Kommunikation är ett strategiskt verktyg för att bygga en kraftfull rörelse framåt bland många aktörer. Viable Cities åtar sig att stödja städernas nyttjande av detta verktyg på flera sätt: genom att driva och underhålla en arena för kommunikationssamverkan mellan städer, stärka kommunikationens roll i arbetet med klimatomställning lokalt, nationellt och internationellt samt genom att sprida erfarenheter och goda exempel från svenska och internationella städer. Det kan ske genom att samskapa och erbjuda verktyg och metoder som stärker städernas förmåga att kommunicera om klimatomställning på ett effektivt sätt, genom att underlätta samordnade kommunikationsinsatser som lyfter både lokala initiativ

och det nationella arbetet mot klimatneutralitet 2030, samt genom att främja partnerskap mellan kommuner, myndigheter, civilsamhälle och andra aktörer. Allt för att bidra till att kommunikationen når ut, engagerar och mobiliserar för missionen om Klimatneutrala städer till 2030, med ett gott liv för alla inom planetens gränser.

Klimatkontrakt 2030

Mellan Uppsala kommun, myndigheterna
Energimyndigheten, Vinnova, Formas, Tillväxtverket,
Trafikverket, Naturvårdsverket samt Viable Cities.

Stockholm 2025-12-05 Parterna är överens om att dessa gemensamma åtaganden, såsom de formuleras ovan, ska gälla för 2025/2026. Den första versionen av Klimatkontrakt 2030 signerades 2020, det uppdateras och förnyas varje år.

Erik Pelling

Kommunstyrelsens ordförande,
Uppsala kommun

Olga Kordas

Programchef,
Viable Cities

Caroline Asserup

Generaldirektör,
Energimyndigheten

Darja Isaksson

Generaldirektör,
Vinnova

Emma Gretzer

Generaldirektör,
Formas

Elisabeth Backteman

Generaldirektör,
Tillväxtverket

Roberto Maiorana

Generaldirektör,
Trafikverket

Johan Kuylenstierna

Generaldirektör,
Naturvårdsverket

Bilaga 1 – Länkar till dokument

Nedan finns länkar till de mest relevanta dokumenten i relation till Klimatkontrakt 2030 för Uppsala kommun.

- [Mål och budget 2025 med plan för 2026–2027, Uppsala kommun](#)
- [Miljö- och klimatprogram, Uppsala kommun](#)
- [Policy för hållbar utveckling, Uppsala kommun](#)

Bilaga 2 – Omställningskartan

Omställningskartan är en visuell vägledning för städernas omställning till klimatneutralitet. Kartan bygger på lärdomar från bland annat Viable Cities och har utvecklats inom NetZeroCities för att stödja ett transformativt arbetssätt. Kartan vägleder städer utifrån deras unika startpunkt, mål och lokala förutsättningar.

En central del i kartan är att skapa en omställningsarena som samlar ett ekosystem aktörer från offentlig sektor, näringsliv, akademi och civilsamhället för att tillsammans med dessa samskapa och genomföra en portfölj av åtgärder. Arbetet inom omställningsarenan är iterativt och lärande, vilket innebär att, nya aktörer tillkommer efterhand, strategier och planer justeras och förbättras kontinuerligt.

Genom att testa, reflektera och successivt integrera effektiva lösningar och arbetssätt kan dessa formas till att bli det nya normala. Ett centralt verktyg i den långsiktiga omställningsprocessen är Klimatkontrakt 2030, som därför i kartan löper längs hela processen.

Klimatkontraktet tydliggör åtaganden, handlingsplaner och investeringsplaner som revideras steg för steg. Genom klimatkontraktet förbinder sig alla parter att stegvis stärka sitt engagemang och samarbeta över sektorsgränser för att påskynda klimatomställningen. Omställningskartan visar på att arbetet över tid förstärker städernas förmåga att nå klimatneutralitet.

